

مسیر تحول قضائی در دوره جدید

تصویب تبصره ذیل ماده ۴۸ به گفته آقای دکتر علی مطهری محل اختلاف است، علاوه بر آن، ادعا می‌شود علت تعیین تعدادی از وکلای مورد وثوق این است که همین قوه قضائیه هستند و اسرار پرونده‌ها را به بیرون منتقل نمی‌کنند. پرسش این است که نحوه گزینش و انتخاب این عده محدود از وکلا با چه معیاری و با تشخیص کدام مرجع انجام شده است؟ تهیه فهرستی از وکلای به‌اصلاح مورد وثوق قوه قضائیه، جدا از ایجاد رانت برای این عده، توهینی آشکار به دیگر وکلایی است که با داشتن پروانه وکالت، متمم به برملاکردن اسرار پرونده‌ها هستند و در واقع قوه قضائیه دیگر وکلا را غیر امین می‌داند.

سازمان بازرسی کل کشور

علاوه بر دیوان عالی کشور که مرجع نظارت بر حسن اجرای قوانین در محاکم است، دومین ابزار نظارتی قوه قضائیه، بازرسی کل کشور است که برابر اصل ۱۷۴ قانون اساسی، برای پیاده‌کردن حق نظارت قوه قضائیه نسبت به حسن جریان امور و اجرای صحیح قوانین در دستگاه‌های اداری سازمان بازرسی کل کشور زیر نظر رئیس قوه قضائیه تشکیل می‌شود. این نهاد در دو بازه زمانی، نهادی فعال بود؛ یکی در دوره ریاست محقق‌داماد و دیگری دوره ریاست آقای رئیسی. اگر بازرسی کل کشور به وظیفه ذاتی خود عمل کند، این همه مفاسدی که در سازمان‌های مختلف دولتی صورت می‌گیرد، امکان بروز و ظهور پیدا نمی‌کند؛ برای نمونه، دوره فعالیت مؤسسات مالی یکی از تاریک‌ترین زمان‌هایی است که زیر کوش مسئولان بانک مرکزی و شورای پول و اعتبار، فعالیت غیرقانونی خود را شروع کردند و با تاسف بازرسی کل کشور که شاهد و ناظر فعالیت اقتصادی غیرقانونی این مؤسسات بود، با بانک مرکزی برخورد نکرد. سرانجام این مؤسسات بیش از ۳۵ هزار میلیارد تومان به گفته رئیس سابق قوه قضائیه از بودجه عمومی را به نوعی غارت کردند. بر این باورم بانک‌های خصوصی نیز در این سال‌ها نظارت بانک مرکزی را آن‌گونه که باید و شاید شاهد نبودند و اگر خدای ناکرده یکی از بانک‌ها متوقف شود، اثر تخریب و روانی آن دامنگیر اقتصاد به‌شدت وابسته به سیستم بانکداری خواهد شد.

اجرای صحیح قوانین موجود

اواخر دوره ریاست آقای لاریجانی بر قوه قضائیه جدای از اعمال تبصره ماده ۴۸ قانون آئین دادرسی کپوری که یال دفاع را در رسیدگی‌های قضائی کوتاه و کوتاه‌تر کرد، تشکیل دادگاه‌های رسیدگی‌کننده به مفاسد اقتصادی بود. اگر این رویه متداول شود که به جای تهیه لوایح قضائی متناشب به جمهوری اسلامی که جزء وظایف رئیس محترم قوه قضائیه است، به روش دیگر دستورالعمل اجرایی برای تشکیلات دادگستری پیاده شود، مثلا همین رسیدگی در دادگاه‌های مبارزه با مفاسد اقتصادی یک‌مرحله‌ای شود و احکام این محاکم قابل تجدیدنظر نباشند؛ نه تنها کمکی برای برخورد با مفسدان اقتصادی نیست بلکه مفسدان را در جایگاه مظلوم خواهد نشاند. با همین قوانین موجود می‌شود به درستی و درحالی‌که دقت لازم به عمل آید، به بهانه سرعت، دقت را فدا نکنیم. باید پرونده‌های مفاسد اقتصادی دوباره به روش عادی یعنی اجرای قوانین موضوعه موجود مورد رسیدگی قرار گیرند.

چاره‌اندیشی برای ۱۷میلیون پرونده قضائی

۱۷ میلیون پرونده موجود در محاکم ایران برابری می‌کند با پرونده‌های موجود در چندین کشور با چندین برابر جمعیت ایران. باید آماری از عناوین و موضوعات پرونده‌ها را در اختیار اهل فن قرار دهند و با توجه به رتبه‌بندی عناوینی که اختلاف نسبت به آنها باعث طرح دعوی در دادگستری شده است، منبای اختلاف و راهکار قانونی جلوگیری از آن برمی‌گردد به دعاوی مربوط به معاملات بین مردم با سنده عادی؛ استنادی که در بنگاه‌های معاملات ملکی بدون بررسی اسناد مثبته مالکیت تنظیم می‌شود درحالی‌که اگر قوانین موجود ثبتي را اجرا کنیم و به معاملات عادی اعتبار نبخشیم، اختلافی پیش نمی‌آید. برابر ماده ۴۲ قانون ثبت، ملکی که در دفاتر ثبت اسناد به نام هر کس ثبت شده، قانون آن فرد را مالک می‌شناسد و برابر مواد ۴۶ و ۴۷ قانون ثبت هر نوع نقل و انتقال باید با سند رسمی باشد. با تأسف با وجود صراحت قانون محاکم دادگستری به مبالغه‌نامه‌های عادی اعتبار می‌بخشند. با یک ماده‌واحد می‌توان مانع از تنظیم مبالغه‌نامه‌های عادی شد و وقتی مردم بداندند محاکم دادگستری به استناد مواد ۴۶ و ۴۷ قانون ثبت، به مبالغه‌نامه عادی اعتبار نمی‌بخشند این نوع معاملات متوقف می‌شود یا قوانین مربوط به چک و امثال آن که عمده پرونده‌های دادگستری است.

اگر برنامه – تحول اقتصادی – رئیس محترم قوه قضائیه که در حکم انتصاب ایشان به آن اشاره شده است، در اختیار حقوق‌دانان قرار بگیرد می‌توانند مشاوره ارائه کنند. پیشنهاد می‌شود آقای رئیسی هم اعلام کند نقد یا نوشتن راجع به نحوه عملکرد دستگاه قضائی را از خطوط قرمز نمی‌داند. برخی موضوعات که رئیس سابق در مراسم تودیع خود گفت، اگر مورد بررسی رسانه‌ای قرار می‌گرفت، نایزی ایرانیشان به این شکل از مطرح‌شدن آن کله کرد. دادگستری نیاز به تحول دارد، این‌را رئیس محترم قوه در برنامه خود اعلام کرده است. منظر می‌مانیم تا با شروع تحول از بار گران دادگستری که بیش از ۲۷۰ هزار زندانی و ۱۷ میلیون پرونده است، کاسته شود.

لبا مرگن: خبرها حاکی از آن است که درپچه سدها در استان‌های درگیر

سیلاب تا ثانیه آخر با دخالت استانداران باز نشده تا مخازن آنها برای پذیرش آب اضافی گنجایش داشته باشد. بسیاری از سدهای کشور مجهز به سیستم پایش و مانیتورینگ برای بروز سیلاب در مواقع اضطراری نیستند و به همین دلیل، درپچه‌های آنها با احتیاط باز می‌شود و این مسئله آب‌گرفتگی پایین‌دست را به همراه داشته است. تنها استانی که مجهز به این سیستم مانیتورینگ است، استان خوزستان با سدهای متعدد برق‌آبی است، اما وجود این سیستم در خوزستان نیز نتوانسته است سدهای این استان را از دخالت سیاسیون در امان نگه دارد. منابع مطلع می‌گویند برای جلوگیری از اثرات مخرب سیلاب هفته پیش‌رو، لازم است دژ خاکی سد سلولنی بهمنشیر تخریب شود تا آب از طریق درپچه سد بهمنشیر بدون نیاز به پمپاژ و به صورت ثقلی راهی دریا شود؛ اما روزنامه‌های محلی به نقل از کورش مودت، معاون استاندار و فرماندار ویژه خرمشهر، خبر می‌دهند با پیگیری مشترک نمایندگان خرمشهر و آبادان در مجلس شورای اسلامی، این دژ خاکی برخلاف نظرات کارشناسی تخریب نخواهد شد. عامر کعبی، نماینده آبادان در مجلس شورای اسلامی، اگرچه بر پایدنی بر نظرات کارشناسی تاکید می‌کند، می‌گوید وزارت نیرو تصمیمات غیرکارشناسانه می‌گیرد. سیلاب بالادست به سمت دشت خوزستان در حال حرکت است و ستاد بحرانی که در این استان تشکیل شده، دائما شرایط سدهای خوزستان را رصد کرده و تلاش می‌کند با کم‌کردن حجم آب ورودی به کارون، خسارات ناشی از سیلاب بی‌سابقه نخستین روزهای سال جاری را به حداقل برساند. از ابتدای فروردین ۹۸، سیلاب در ۱۵ استان کشور به ۴۰۰ شهر و روستا خسارت وارد کرده است و هشدارهای هواشناسی حاکی از آن است که با موج جدید بارش‌ها در هفته جاری و بارش باران روی برف‌های در حال ذوب، در استان‌های درگیر سیلاب شرایط اضطراری داریم. کارشناسان مطلع بر این باورند اگر آب ورودی به کارون خروشان را از طریق درپچه سد بهمنشیر (که از همین چند هفته قبل مانع ورود آب دریا به این رودخانه می‌شد)، به بهمنشیر هدایت کنند، علاوه بر اینکه این آب شیرین بستر رودخانه بهمنشیر را شست‌وشو می‌دهد، حجم آب کارون را کم می‌کند تا خسارات کمتری در مسیر این رودخانه به مردم وارد شود، اما بر سر راه آب خروجی از درپچه این سد، یک دژ خاکی وجود دارد که برای تردد مردم از آن استفاده نمی‌شود. این دژ خاکی مانعی بر سر عبور آب ورودی به بهمنشیر در صورت افزایش دبی خروجی از درپچه سد است. منابع مطلع می‌گویند این سد خاکی باید برداشته شود؛ اما منابع محلی به نقل از کورش مودت، فرماندار ویژه خرمشهر، از برداشتن این دژ خاکی با پیگیری نمایندگان آبادان و خرمشهر در مجلس شورای اسلامی خبر می‌دهند. این در حالی است که خوزستان تنها استانی است که مجهز به سیستم مانیتورینگ و پایش شرایط مخازن سدها به صورت پیشرفته بوده و حالا که اطلاعات پایه این پایش برای مدیریت بحران به کار آمده است، نفوذ سیاسیون مانع از اتخاذ تصمیم کارشناسی شده است.

عامر کعبی، نماینده آبادان در مجلس شورای اسلامی، در گفت‌وگو با «شرق» درباره دلایل مخالفت با برداشتن دژ خاکی پشت سد بهمنشیر اعلام می‌کند: بهمنشیر حداکثر ظرفیت صد مترمکعب بر ثانیه آب را دارد. درحال حاضر که آب با پمپاژ منتقل می‌شود، بهمنشیر لب‌به‌لب آب دارد و اگر درپچه باز شود، سطح آب یک متر بالا می‌آید و سطح شهر آبادان را آب می‌گیرد. او با تاکید بر اینکه به تصمیمات کارشناسی شورای تأمین استان و وزارت نیرو احترام می‌گذارد، از تصمیمات غیرکارشناسانه در وزارت نیرو نیز گله دارد. کعبی می‌گوید: وزارت نیرو تابستان سال گذشته به ما اعلام کرد خشک سالی شدید داریم. آب راهسازی نکردند و بهمنشیر خالی از آب شیرین شد و آب دریا وارد آن شد و نخلستان‌ها آسیب دید. امروز تصمیم اشتباه

اقتصاد

موج جدید سیلاب‌ها در هفته پیش‌رو آغاز خواهد شد

فرمان مدیریت سیلاب در دستان سیاسیون

بگیرند، تمام نخلستان‌ها و خانه‌های مردم از بین می‌رود.

توزیع نامناسب منابع مالی واستفاده نکردن از سرمایه‌انسانی

برای اخذ تصمیم کارشناسی درست، نیاز به ابزار و امکانات است. آیا وزارت نیرو برای تمام سدهای کشور سیستم مدیریت و پایش را طراحی کرده است؟ مرتضی اختری، رئیس مؤسسه تحقیقات آب، در گفت‌وگو با «شرق» پاسخ به این پرسش را در حیطه وظایف وزارت نیرو اعلام می‌کند.

منابع مطلع بر این باورند که مخازن بسیاری از سدهای کشور سیستم مانیتورینگ مناسبی ندارند، به همین علت در سیلاب دچار مشکل شده‌ایم؛ اما افتخاری دراین‌باره عنوان می‌کند: در سیلاب دو فاکتور مؤثر است. ما باید در سیلاب‌ها بحث پیشگیری را داشته باشیم. برنامه پیشگیری تا اندازه زیادی می‌تواند سیلاب را کنترل کند. بعد نیازمند برنامه بحران هستیم. برنامه پیشگیری ما به دلایل مختلف به مشکل می‌خورد و تمام موضوع پیشگیری در بحران جمع می‌شود. بنابراین در مواقع بروز مشکل، یکباره هم می‌خواهیم با بحران مقابله کنیم و هم پیشگیری انجام دهیم. به گفته رئیس مؤسسه تحقیقات آب در سیلاب دو فاکتور «بزرگی و شدت سیل» و «آسیب‌پذیری ما در مقابل سیل» بسیار مهم است. متأسفانه از آنجاکه برخی اقدامات نظیر ساماندهی رودخانه‌ها را انجام نمی‌دهیم، آسیب‌پذیری ما در مقابل هر نوع سیلی بسیار بالاست. او اضافه می‌کند: همین دو سال پیش سازمان برنامه و بودجه ردیف اعتباری طرح هشدار سیل را حذف کرد و در سال‌های خشک‌سالی لایروبی رودخانه‌ها به مشکلات مالی برخورد کرد و نقش سازمان برنامه و بودجه در این مسئله بسیار پررنگ بود. با لایروبی نکردن رودخانه‌ها و سبزشدن درخت در رودخانه میزان آب گذری در رودخانه‌ها کاهش می‌یابد و در مواقع بحرانی دچار مشکل می‌شویم. افتخاری با تاکید بر نقش مؤثر سدها در کاهش خسارات سیل، یادآوری می‌کند: ما در پیش‌بینی‌ها برای امسال اصلا تصور نمی‌کردیم که بیش از ۵۰ درصد میزان نرمال بارش داشته باشیم. این مسئله را اصلا نمی‌شد پیش‌بینی کرد. او به این پرسش که آیا سیستم مانیتورینگ ما کامل است، این‌گونه پاسخ می‌دهد: سیستم مانیتورینگ ما کامل نیست. تکمیل این سیستم‌ها اعتبارات می‌خواهد. ما پول داریم؛ اما توزیع منابع مالی ما درست نیست. منابع مالی خود را باید درست توزیع کنیم. البته تحریم‌ها هم کمی در فعالیت‌های ما اثر می‌گذارد. رئیس مؤسسه تحقیقات آب تاکید می‌کند: سیلاب مثل سرازیر شدن انسان که همه مشکلات ما به این دو نکته بازمی‌گردد؛ توزیع نامناسب منابع مالی و استفاده‌نکردن از سرمایه‌های انسانی.

دخالت‌خبرخواهانه‌سیاسیون

به گفته رئیس مؤسسه تحقیقات آب از منابع مالی خود درست استفاده نمی‌کنیم و سرمایه‌های انسانی را ندیده می‌گیریم؛ اما گویا مشکلات دیگری

هم در کشور وجود دارد. حسن ترابی، عضو هیئت علمی دانشگاه لرستان، با تاکید بر بی‌سابقه‌بودن سیل‌های ابتدای سال ۹۸، در گفت‌وگو با «شرق» عنوان می‌کند: دخالت برخی سیاسیون سبب شده است که سدها به‌خوبی مدیریت نشود. برای سد مروک نامه‌هایی وجود دارد که درباره تخلیه سد هشدار داده شده است. درباره خوزستان هم استاندار در مقابل تخلیه سدها مقاومت کرده است. البته این مقاومت‌ها به دلیل نداشتن اطلاعات در بخش سیاسی بوده و درواقع افراد انگیزه خیرخواهانه داشته‌اند.

او تاکید می‌کند: خود من پیش‌بینی نمی‌کردم که با این شدت سیل باید. بارش‌ها را در هیچ جای دنیا نمی‌توان با دقت برای طولانی‌مدت پیش‌بینی کرد. به گفته این عضو هیئت علمی دانشگاه لرستان، درحال‌حاضر حدود شش هزار متر مکعب آب وارد دشت خوزستان می‌شود و خروجی این استان حدود سه هزار متر مکعب به سمت دریا است. رودخانه‌ها کشش آب ورودی را ندارند؛ به‌همین‌دلیل این آب وارد دشت سیلابی می‌شود.

به اعتقاد او رودخانه موجود زنده است که نمی‌توان با لایروبی ظرفیت پذیرش آب در آن را بالا نگه داشت؛ زیرا رودخانه بلافاصله بعد از لایروبی، رسوب‌گذاری می‌کند. ترابی همچنین بر این باور است که بشر نمی‌تواند شرایط رودخانه، سیلاب یا مسیر حرکت آب‌رها را مدیریت کند. رودخانه‌ها برای پذیرش ظرفیت سیلاب حداکثر درست نشده‌اند و به همین خاطر است که آب رودخانه‌ها در شرایط سیلاب حداکثر مشابه آنچه امسال رخ داده است، وارد دشت‌ها می‌شوند. او درباره مقاومت در برابر تخلیه‌شدن مخازن سدها هم بیان می‌کند: شاید اگر من هم در سیستم بودم، به خاطر مشکلات سال گذشته خوزستان جرئت خالی‌کردن سد را نداشتم؛ زیرا ممکن بود با پدیده کم‌آبی مواجه شویم. قدرت ریسک از کارشناس گرفته شده است. من نمی‌توانم صددرصد بگویم که سد باید تخلیه شود. متأسفانه کمی دخالت هست؛ ولی از هم از روی دلسوزی است. او عضو هیئت علمی دانشگاه لرستان تاکید می‌کند: باید از سیلاب درس گرفت. متأسفانه در سال‌های خشک‌سالی همه به حاشیه رودخانه هجوم آورده‌اند. در سیلاب اخیر بخش شرقی پلدختر اصلا آسیب ندیده است. درس این سیلاب آن است که باید توسعه پلدختر در قسمت شرقی آن انجام شود.

امکان مدیریت بهتر مخازن سدهاوجودداشت

کامران امامی، رئیس کارگروه رهیافت‌های فراگیر مدیریتی سیلاب در کمیته ملی‌المللی آبیاری و زهکشی (ICID) نیز در گفت‌وگو با «شرق» درباره مدیریت مخازن سدها عنوان می‌کند: می‌توانستیم سدها را بهتر مدیریت کنیم؛ اما برای آنکه دقت دقیق دراین‌باره بدهم، نیاز است که آمارها را به‌دروستی بررسی کنم. او تاکید می‌کند: باید یک کمیته مستقل، نحوه مدیریت مخازن سدها را بررسی کرده و نظر نهایی را اعلام کند. البته اگر سدها نبودند، قطعا خوزستان زیر آب بود. به گفته امامی ما در زمان وقوع سیلاب واکنشی عمل می‌کنیم. در قسمت برنامه‌ریزی ضعیف هستیم. باید بینیم کجا دچار سیل گرفتگی می‌شویم. چقدر خسارت هست و بعد تصمیم بگیریم. اگر مخازن خوب مدیریت نشود و سد تخریب شود، سوامی رخ می‌دهد. مسئله یک‌طرفه نیست. اگر سد را کم تخلیه کنند، ممکن است در زمان بروز سیلاب نتوانند این پدیده را کنترل کنند. اگر سد خراب شود هم تبعات آن باورنکردنی است. او تاکید می‌کند: سیلاب مثل سرازیر شدن انسان است که همه مشکلات ما در عامل مؤثر نیست. در مدیریت سد باید همه عوامل را کنار هم بگذاریم و قضاوت کنیم. این روزها که سیلاب بخش‌های زیادی از کشور را درگیر کرده است، دعوا بر سر خوب یا بدبودن سدسازی هم بالا گرفته است؛ اما آنچه کمتر به آن توجه می‌شود، این است که سدی که بد مدیریت شود، همان‌قدر خطرناک است که سیلاب در بستر اصلی خود.

شفافیت، زمینه‌ساز مشارکت مردم در مدیریت

هم به عنوان منشأ بروز بحران و هم به‌عنوان علت استمرار مشکلات و معضلات شناخته می‌شود. در این میان «فقدان مشارکت مردم در فرایند تصمیم‌گیری و مدیریت» به مراتب از اهمیت بیشتری برخوردار است. در شرایطی که کشور با تبعات ناشی از تغییرات اقلیمی دست و پنجه نرم می‌کند، بدون مشارکت مردم، حتی یک اقدام منسجم هم، از مدیریت آب عاجز است. حال آنکه می‌دانیم در کشور ما، در حوزه آب، نه اقتدار کافی برای اعمال حاکمیت و نه انسجام و همبستگی میان بخش‌های مختلف وجود دارد.

فارغ از حرف‌ها و شعارهای زیادی که در سال‌های اخیر درخصوص لزوم سهیم‌شدن مردم و مشارکت کردوداران در فرایند مدیریت منابع آبی شنیده‌ایم، به راستی قدم اول برای تحقق این اتفاق چیست؟ قبل از گام اول به یک پیش‌نیاز مهم احتیاج داریم: «تغییر نگرش مدیران». در واقع مشارکت مردم از طریق یک دستور یا ابلاغیه ممکن نیست. کسانی که گمان می‌کنند برای مشارکت مردم باید برای آنها تعیین تکلیف کرد، درک درستی از مفهوم مشارکت ندارند. پس از دستیابی به چنین پیش‌نیاز اساسی، اولین گام برای مشارکت مردم، برخورداری آنها از حقوق اطلاعاتی‌شان است. لازم است که آنها در دانستن شرایط موجود، سهیم باشند. مردم باید اطلاع دقیق، جامع و کاملی از آمار و اطلاعات در حوزه آب داشته باشند تا بتوانند در عرصه نقش‌آفرینی قدم بگذارند. پذیرفته نیست که با سرمایه‌ عمومی و از جیب مردم، آمار و اطلاعاتی گردآوری یا گزارشی تهیه شود که بی‌دلیل در دسترس عموم نباشد.

سال‌ها قبل، در حوزه آب هم مثل سایر بخش‌های کشور، از اطلاعات در قالب بسته‌های کاغذی به شکل سالنامه و محدود منتشر می‌شد. توسعه اینترنت و تحولات فناوری ارتباطات در سال‌های اخیر، بستر نوینی از دسترسی به اطلاعات را فراهم کرده و دستیابی به منابع اطلاعاتی از این طریق در زمان و مکان نامحدود، بدون موانع رایج قبلی ممکن شده است. در حال حاضر پایگاه‌های متنوعی برای انتشار آمار و اطلاعات در حوزه آب وجود دارد. در سطوح دولتی دفاتر مستقلی که «وزارت نیرو» به‌صورت جداگانه این‌امور را دنبال می‌کند که به نظر می‌رسد اهتمام جدی به مقوله شفافیت ندارند. به‌طورکلی سعی و تلاش مدیران و دست‌اندرکاران در این‌امور، همواره معطوف به تولید داده و تا حدودی صحت‌سنجی بوده و بنابراین از مقوله انتشار غفلت شده است. علاوه بر این‌که شفاف‌سازی در مورد آب محقق نشده، گاه به

عوامل عمده بروز مشکلات اجتماعی و زیست‌محیطی، به‌ویژه در زمینه مدیریت منابع آب، مشارکت‌نداشتن و فقدان احساس مسئولیت مردم، چه از نظر فردی و چه از لحاظ اجتماعی است. بر این اساس، حکمرانی پایدار در زمینه آب زمانی محقق می‌شود که در تدوین و تنظیم برنامه‌ها و پیاده‌سازی سیاست‌های بخش آب و محیط زیست و سایر موضوعات مرتبط، آموزش سیاست‌ماتیک سیاست‌گذاران و ذی‌نفعان و همچنین مشارکت عمومی مردم در فرایندهای تصمیم‌سازی لحاظ شده باشد.

یکی از اثرگذارترین دلایل و شاید مهم‌ترین علت بروز مشکلات ناشی از کم‌آبی و برآبی در کشور، «فقدان مشارکت فراگیر مردم (گردوران) در فرایند تصمیم‌گیری و مدیریت» بوده است. اگرچه در «راهبردهای توسعه بلندمدت منابع آب کشور» که در سال ۱۳۸۲ به تصویب هیئت وزیران رسید، به «افزایش نقش مشارکت مردم و سازمان‌های محلی» اشاره شده است، اما متأسفانه در ۱۵ سال گذشته اقدام پذیرفته‌شده‌ای دراین‌باره صورت نگرفته است. مکرر در کلام و قلم مدیران و صاحب‌نظران جملاتی زیا درباره «ارتقای مشارکت کردوران در فرایند برنامه‌ریزی، اجرا، بهره‌برداری و حفاظت از منابع» شنیده و دیده می‌شود، اما چگونه می‌توان این مهم را محقق کرد؟

پس از تغییر نگرش دولتمردان، مهم‌ترین عامل برای ورود مردم به عرصه تصمیم‌گیری و مدیریت، شفافیت و سهیم‌کردن ایشان در آمار و اطلاعات است.

شفافیت سریع‌ترین، کم‌هزینه‌ترین، ساده‌ترین، منبایی‌ترین و قابل‌اعتمادترین سازوکار برای مشارکت فعال و مؤثر مردمی و در نتیجه افزایش کارآمدی و سرمایه اجتماعی است. علاوه بر این، شفافیت تأثیرات شگرفی نیز در پیشبرد مبارزه با فساد (هم در پیشگیری و هم گفت‌وجرم)، افزایش مسئولیت‌پذیری و پاسخ‌گویی و ارتقای شایسته‌سالاری دارد.

پیشنهاد مشخصی که دراین‌باره وجود دارد، این است که به‌عنوان اولین گام در مسیر شفافیت، با رعایت ملاحظات امنیتی و طبقه‌بندی اطلاعاتی، شرایط دسترسی آزاد، برخط و منظم یک‌یک افراد جامعه به «سامانه اطلاعاتی جامع آب کشور» فراهم شود. این کار، گام‌های دیگری را در پی دارد که خودبه‌خود برداشته خواهند شد. می‌توان امیدوار بود پذیرش این پیشنهاد، نقطه آغازی باشد برای مشارکت گسترده، فعال و سازنده عموم مردم (به‌ویژه خبرگان و گردوران) در مراحل مختلف «اقدام حکومتی»؛ یعنی «عارضه‌یابی، شناخت مسائل، اولویت‌بندی مسائل، تدوین راهکارها، اولویت‌بندی راهکارها، اجرا، نظارت و ارزیابی».

خبر

به ازای هر تُن کالای صادراتی به عراق چقدر پول نصیب ایران شد؟

● سرپرست سازمان توسعه صادرات، جزئیاتی از ارزش متوسط کالاهای صادراتی ایران به عراق در سال ۹۷ را تشریح کرد.

محمدرضا مسودودی در گفت‌وگو با تسنیم، با مقایسه ارزش متوسط کالاهای صادراتی کشورمان به عراق در سال گذشته اظهار کرد: در سال ۹۷، ارزش متوسط کالاهای صادراتی کشور به ازای هر تن، ۲۶۰ دلار بود و این در حالی است که ارزش متوسط هر تن کالای صادراتی ایران به عراق ۵۰۰ دلار بود. سرپرست سازمان توسعه تجارت گفت: این موضوع نشان می‌دهد که در سال ۹۷، صادرکنندگان کشورمان توانستند کالاهایی با ارزش افزوده بالاتر به کشور عراق صادر کنند.

به گفته وی سهم عراق در تجارت با ایران بیش از ۵۰ درصد افزایش داشته و ایران توانست ۲۹ درصد سهم بازار عراق را در سال ۹۷ از آن خود کند. در سال گذشته، کشور عراق بعد از چین بزرگ‌ترین واردکننده محصولاتی با کالاهای ایرانی بود و از نظر تنوع کالاهای وارداتی، در جایگاه نخست بین کشورهای واردکننده کالاهای ایرانی قرار گرفت و رکورد ۹ میلیارد دلار صادرات ایران به عراق ثبت شد.

مذاکره هند با آمریکا برای ادامه واردات نفت از ایران

● هند اعلام کرد که در حال مذاکره با دولت ترامپ برای تمدید معافیت این کشور از تحریم نفتی ایران است. هند به گزارش تسنیم به نقل از انرزی‌ورلد، با نزدیک‌شدن به پایان مهلت معافیت‌ها برای واردات نفت خام ایران در ماه آینده، هند اعلام کرد که در حال مذاکره با دولت ترامپ در این مورد است. در نوامبر آمریکا یک معافیت شش‌ماهه به هند، چین، یونان، ایتالیا، تایوان، ژاپن، ترکیه و کره جنوبی داد تا به خرید نفت از ایران ادامه دهند. این معافیت‌های موقت در دوم ماه می پایان می‌یابند. هند پس از موافقت با کاهش واردات نفت ایران برنده این معافیت از تحریم‌های آمریکا شده بود. آمریکا در ماه می سال گذشته تحریم‌ها علیه ایران را پس از بیرون‌رفتن از معاهده برجام دوباره وضع کرد.

آمریکا به هند و سایر کشورها گفته بود تا چهارم نوامبر فرصت دارند واردات نفت از ایران را صفر کنند وگرنه تحریم می‌شوند، ولی واشنگتن معافیتی شش‌ماهه به هند و هفت کشور دیگر برای خرید نفت ایران داد.

هند که دومین خریدار بزرگ نفت ایران پس از چین است، از آن زمان خرید ماهانه خود را از ایران به ۱،۲۵ میلیون تن یا ۱۵ میلیون تن در سال (۳۰۰ هزار بشکه در روز) رسانده که نسبت به ۲۲،۶ میلیون تن (۴۵۲ هزار بشکه در روز) سال مالی ۲۰۱۷-۲۰۱۸ کمتر بود. هند سه‌سوم مصرف‌کننده بزرگ نفت دنیاست که ۸۰ درصد نیاز نفتی خود را از واردات تأمین می‌کند. ایران سومین عرضه‌کننده نفت به هند پس از عراق و عربستان است و حدود ۱۰ درصد کل نیاز این کشور را برطرف می‌کند. انتظار می‌رود اگر آمریکا معافیت‌های شش‌ماهه‌ای را که به هند و هفت کشور دیگر برای خرید نفت ایران داده بود تمدید نکند، هند واردات نفت از کشورهایی مثل عربستان و امارات را افزایش دهد.

دولت اعتباری برای جبران خسارت‌های سیل تأمین کرد

● وزیر راه و شهرسازی از بازسازی راه‌های آسیب‌دیده استان سیل‌زده ایلام خبر داد و گفت: دولت اعتباری برای پرداخت خسارت به استان‌های سیل‌زده در نظر گرفته تا بتواند شرایط اضطراری در راستای مقابله با بحران استفاده شود.

به گزارش تسنیم، محمد اسلامی در بدو ورود به استان ایلام اظهار کرد: در هفته اول وقوع سیل در کشور، دولت برای رسیدگی به وضعیت مناطق سیل‌زده تصمیمات ویژه‌ای را اتخاذ کرد؛ یکی از آنان اختصاص اعتبار برای جبران خسارت‌های وارداشده به استان‌های آسیب‌دیده است.

وی افزود: در بحث زیرساخت‌های راه نیز مقرر شد در جلسه بعدی دولت که هفته آینده برگزار می‌شود با ارزیابی خسارت در این مورد تصمیمات لازم اتخاذ شود.

وی با بیان اینکه دولت نیز اعتباری برای پرداخت خسارت به استان‌های سیل‌زده در نظر گرفته تا بتواند در شرایط اضطراری در راستای مقابله با بحران استفاده شود، تصریح کرد: در بخش راه و شهرسازی نیز خسارت‌های ناشی از سیل در استان‌های سیل‌زده تا پایان امروز کامل شده و با ارسال فهرست به ستاد بحران و ارائه در جلسه بعدی هیئت دولت اعتبار ویژه‌ای برای بازسازی زیرساخت‌های آسیب‌دیده اختصاص می‌یابد. وزیر راه و شهرسازی گفت: وزارت راه و شهرسازی با تشکیل کمیته فنی با کمک همه دستگاه‌های مربوطه شرایط آسیب‌های وارده در مناطق سیل‌زده را ارزیابی و با تحلیل فنی مهندسی نقشه سکونگاه‌های جدید را طراحی کرده تا در مواقع وقوع سیل و زلزله کمتر دچار آسیب شوند. محمد اسلامی به دستور رئیس‌جمهوری برای سرکشی و ارزیابی خسارت ناشی به استان ایلام سفر کرده است.